

Matica slovenská nevyužíva podľa Maďariča príležitosť byť akceptovanou inštitúciou

Matica slovenská je veľká politická a celospoločenská otázka. Nie je to však otázka na úrovni Ministerstva kultúry (MK) SR, povedal minister kultúry Marek Maďarič na dnešnom rokovaní Výboru Národnej rady (NR) SR pre kultúru a médiá. Pripomenul svoj názor, že Matica slovenská za posledné roky premrháva príležitosť byť akceptovanou inštitúciou, ktorá si nájde svoje miesto v 21. storočí. Nikto nepopiera jej historickú úlohu ani dnešnú prácu jednotlivých maticiarov, podotkol. Myslí si, že ten, kto nastúpi po súčasnom vedení bude mať možno poslednú príležitosť presvedčiť verejnosť aj politické strany o zmysluplnosti Matice slovenskej, o tom, či má štát Maticu finančne podporovať. Voľba vedenia aj činnosť Matice je však podľa Maďariča na samotných maticiaroch.

Štát podľa Maďariča nemôže zasahovať do činnosti Matice slovenskej, je to nezávislá inštitúcia, ktorá si svoju nezávislosť historicky vybojovala a chráni. Zopakoval, že video, ktoré pripravila Matica slovenská a relativizovala v ňom zodpovednosť vojnového štátu za tragický osud slovenských židov, je neprístupné. Natáčať videá môže, no za ich obsah nesie zodpovednosť, dodal Maďarič. Na verejnoprávnu inštitúciu Maticu slovenskú ide tento rok zo štátneho rozpočtu cez MK SR rovnako ako po minulé roky 1 494 000 eur.

Podľa medializovaných informácií sa približne päťminútové video nazvané „Bez 14. marca“ objavilo v polovici februára na portáli www.youtube.com. Video sa zaoberá vznikom vojnového Slovenského štátu v marci 1939 a hypoteticky tiež situáciou, keby štát nevznikol. „Keby však v marci 1939 Slovenský štát nebol vznikol, bol by osud Židov zo Slovenska iný? Lepší? Bol lepší a znesiteľnejší v Protektoráte? Horthyovskom Maďarsku? Nebol. Židia, žiaľ, trpeli aj v štátoch, kde 14. marec nebol. Ba nemali to ľahké ani v krajinách, kde Hitlerova moc nesiahala,“ uvádza sa vo videu.

Po verejnej kritike, napríklad zo strany Ústredného zväzu židovských náboženských obcí, avizoval Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR, že sa videom bude zaoberať. Matica koncom februára oznámila, že video sťahuje zo svojho kanála na Youtube, ako aj zo svojej internetovej stránky. Od videa sa následne dištancoval Výbor Historického odboru Matice slovenskej. Podľa výboru Historického odboru Matice slovenskej je autorom videa predseda Matice slovenskej Marián Tkáč a scenár videa nebol predmetom rokovania ani schvaľovania vo výbore Historického odboru Matice slovenskej.